

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023- 2025

Rok akademicki: 2024/2025.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Zarządzanie w pielęgniarstwie
Kod przedmiotu*	NSiH-ZwPie
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów	studia II stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, III semestr
Rodzaj przedmiotu	Nauki społeczne i humanistyczne
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr n. o zdr. Małgorzata Gajdek
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Wykład, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne - Dr n. o zdr. Małgorzata Gajdek Praktyki zawodowe- Osoby spełniające kryteria kształcenia praktycznego

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykład	Ćw.		Konwersatorium	Lab.		Seminarium	ZP		Praktyki	Inne (np. samokształcenie)	Liczba pkt. ECTS
		audytoryjne	laboratoryjne		laboratorium	Laboratorium CSM		Zajęcia Praktyczne	Zajęcia CSM			
III	30	15	10							20		6

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

WYKŁADY – EGZAMIN

ĆWICZENIA AUDYTORYJNE – ZALICZENIE Z OCENĄ

LABORATORIA - ZALICZENIE Z OCENĄ

PRAKTYKI ZAWODOWE - ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa wiedza dotycząca zakresu podstaw organizacji pracy na stanowisku pielęgniarki, finansowania świadczeń zdrowotnych, organizacji opieki zdrowotnej w Polsce, etyki w zawodzie pielęgniarki.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Interpretowanie wiedzy dotyczącej roli i znaczenia organizacji zarządzania w podsystemie pielęgniarstwa ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki zarządzania na poszczególnych stanowiskach kierowniczych oraz misji, funkcji i celów podsystemu pielęgniarstwa.
C2	Kształtowanie umiejętności organizowania stanowiska pracy pielęgniarki, planowania, organizowania, motywowania i kontrolowania pracy zespołu pielęgniarek, planowania struktury obsady zespołu pielęgniarstwa.
C3	Kształtowanie postawy profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych w zakresie organizacji pracy pielęgniarstwa, pogłębiania wiedzy z zakresu zarządzania kadrą pielęgniarską.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
Student zna i rozumie:		
EK_01	metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia	A.W11.
EK_02	zasady funkcjonowania organizacji i budowania struktur	A.W12.
EK_03	pojęcie kultury organizacyjnej i czynników ją determinujących	A.W13.
EK_04	mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu	A.W14.
EK_05	style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju pielęgniarstwa	A.W15.
EK_06	zasady świadczenia usług pielęgniarstwa i sposób ich finansowania	A.W16.
EK_07	specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań	A.W17.
EK_08	metody diagnozy organizacyjnej, koncepcję i teorię zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego	A.W18.
EK_09	problematykę zarządzania zasobami ludzkimi	A.W19.
EK_10	uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarek	A.W20.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_11	naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy	A.W21.
EK_12	modele i strategie zarządzania jakością	A.W22.
Student potrafi:		
EK_13	stosować metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą	A.U7.
EK_14	organizować i nadzorować prace zespołów pielęgniarskich	A.U8.
EK_15	stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych	A.U9.
EK_16	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i realizować proces adaptacji zawodowej	A.U10.
EK_17	opracowywać plan rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu pielęgniarskiego	A.U11.
EK_18	przygotowywać opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności	A.U12.
EK_19	przygotowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską	A.U13.
EK_20	nadzorować jakość opieki pielęgniarskiej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w tym przygotowywać ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości	A.U14.
Student jest gotów do:		
EK_21	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową	K.03.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
System ochrony zdrowia i podsystem pielęgniarstwa. Misja, funkcje i cele podsystemu pielęgniarstwa.
Zarządzanie w systemie ochrony zdrowia, istota zarządzania, metody zarządzania. Zarządzanie strategiczne. Analiza SWOT.
Kultura organizacyjna i czynniki determinujące.
Etyka zarządzania.
Funkcje kierownicze, istota podejmowania decyzji oraz ich typy, delegowanie zadań, zakres obowiązków na pielęgniarskich stanowiskach kierowniczych
Zarządzanie zasobami ludzkimi. Rodzaje zarządzania. Style zarządzania i przywództwo w pielęgniarstwie.
Marketing usług zdrowotnych.
Stanowisko pracy pielęgniarki. Ergonomia stanowiska.
Dobór kadry medycznej. Proces rekrutacji na stanowiska pielęgniarskie. Adaptacja zawodowa.

Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki. Etyka zawodowa.
Dokumentacja medyczna na stanowisku pracy pielęgniarki.
Usprawnianie pracy w ochronie zdrowia i pielęgniarstwie. Metodyka rozwiązywania problemów i usprawniania pracy.
Obciążenie fizyczne i psychiczne w zawodzie pielęgniarki.
Zarządzanie jakością w pielęgniarstwie. Współczesne podejście do jakości w ochronie zdrowia i w pielęgniarstwie. Standardy akredytacyjne w pielęgniarstwie.
Komunikacja w podmiocie leczniczym i zespole terapeutycznym.

B. Problematyka **ćwiczeń audytoryjnych**, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Ćwiczenia audytoryjne
Analiza strategiczna (analiza SWOT) wybranego podmiotu leczniczego.
Planowanie zapotrzebowania na kadrę pielęgniarską w oddziale zachowawczym/zabiegowym.
Elementy oceny pracowniczej.
Formy doskonalenia zawodowego pielęgniarki.
Przygotowanie harmonogramu pracy personelu w oparciu o zapotrzebowanie na opiekę pielęgniarską z uwzględnieniem wymaganego czasu pracy w podmiotach leczniczych.
Ćwiczenia laboratoryjne
Analiza zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na stanowisku pielęgniarki. Opis stanowiska pracy pielęgniarki na stanowisku kierowniczym i wykonawczym.
Plan rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu pielęgniarskiego.
Przygotowanie podmiotu do zewnętrznej oceny jakości - opracowanie procedur postępowania dla podmiotu leczniczego.
Praktyki zawodowe
Przygotowanie harmonogramów pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską.
Organizowanie pracy i nadzór nad pracą zespołów pielęgniarskich.
Metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych.
Opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności.
Jakość opieki pielęgniarskiej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w tym przygotowanie podmiotu do zewnętrznej oceny jakości

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład- wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia audytoryjne - analiza tekstów z dyskusją, praca indywidualna i w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), prezentowanie aktualnych problemów na forum grupy

Laboratorium - analiza tekstów, projekt (praca indywidualna i w grupach).

Praktyki zawodowe: prowadzenie praktyk w warunkach naturalnych w podmiocie leczniczym

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
A.W11.	KOŁOKWIUM, EGZAMIN PISEMNY	W, Ćw
A.W12.	KOŁOKWIUM, EGZAMIN PISEMNY	W, Ćw
A.W13.	KOŁOKWIUM, EGZAMIN PISEMNY	W, Ćw
A.W14.	KOŁOKWIUM, EGZAMIN PISEMNY	W, Ćw
A.W15.	KOŁOKWIUM, EGZAMIN PISEMNY	W, Ćw
A.W16.	KOŁOKWIUM, EGZAMIN PISEMNY	W, Ćw
A.W17.	KOŁOKWIUM, EGZAMIN PISEMNY	W, Ćw
A.W18.	KOŁOKWIUM, EGZAMIN PISEMNY	W, Ćw
A.W19.	KOŁOKWIUM, EGZAMIN PISEMNY	W, Ćw
A.W20.	KOŁOKWIUM, EGZAMIN PISEMNY	W, Ćw
A.W21.	KOŁOKWIUM, EGZAMIN PISEMNY	W, Ćw
A.W22.	KOŁOKWIUM, EGZAMIN PISEMNY	W, Ćw
A.U7.	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, PROJEKT, KOŁOKWIUM	Ćw
A.U8.	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, PROJEKT, KOŁOKWIUM	ćw., PZ
A.U9.	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, PROJEKT, KOŁOKWIUM	Ćw
A.U10.	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, PROJEKT, KOŁOKWIUM	Ćw
A.U11.	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, PROJEKT, KOŁOKWIUM	Ćw
A.U12.	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, PROJEKT, KOŁOKWIUM	ćw, PZ
A.U13.	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, PROJEKT, KOŁOKWIUM	ćw.PZ
A.U14.	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, PROJEKT, KOŁOKWIUM	ćw, PZ
K.03.	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	PZ

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykłady: STUDENT JEST ZOBOWIĄZANY DO SYSTEMATYCZNEGO UCZESTNICTWA W ZAJĘCIACH WYKŁADOWYCH. WARUNKIEM DOPUSZCZENIA DO EGZAMINU JEST OTRZYMANIE POZYTYWNEGO ZALICZENIA ĆWICZEŃ AUDYTORYJNYCH I LABORATORIUM. ZALICZENIE PRZEDMIOTU ODBYWA SIĘ NA PODSTAWIE PISEMNEGO EGZAMINU KOŃCOWEGO W FORMIE TESTU.

Egzamin pisemny - rozpoznawanie przez studenta odpowiedzi: krótkich strukturyzowanych pytań, testu jednokrotnego wyboru w zakresie wyszczególnionych efektów uczenia się.

Pozytywna ocena z egzaminu testowego, jednokrotnego wyboru tj. uzyskanie przez studenta, co najmniej 60% pozytywnych odpowiedzi z testu pisemnego – 25 pytań.

Test składa się z 25 pytań, poprawna odpowiedź to 1 pkt, 25 pkt = 100%.

Ocena wystawiana jest wg następujących kryteriów:

5,0 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 93-100%

4,5 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 85-92%

4,0 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 77-84%

3,5 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 69-76%

3,0 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 60%-68%

2,0 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ PONIŻEJ 60%.

Ćwiczenia audytoryjne i laboratoria:

- Obecność na ćwiczeniach - 100% (według listy obecności).
- Sprawdzenie wiedzy przy pomocy testu jednokrotnego wyboru (kolokwium). Test składa się z 15 pytań, poprawna odpowiedź to 1 pkt, 15 pkt = 100%.

Ocena wystawiana jest wg następujących kryteriów:

- 5,0 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 93-100%
- 4,5 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 85-92%
- 4,0 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 77-84%
- 3,5 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 69-76%
- 3,0 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 60%-68%
- 2,0 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ PONIŻEJ 60%.

Weryfikacja umiejętności następuje na podstawie przygotowania i zaliczenia projektów wg tematów ćwiczeń oraz kolokwium.

STUDENT OTRZYMUJE OPRACOWANY OPIS PRZYPADKU LUB OPIS ZADANIA DO WYKONANIA. NA JEGO PODSTAWIE ORAZ W OPARCIU O DOSTĘPNĄ LITERATURĘ PRZYGOTOWUJE SAMODZIELNIE PROJEKT, KTÓRY OCENIANY JEST WG KRYTERIUM:

- WYKAZANIE WIEDZY I ZROZUMIENIA TEMATYKI Z ZAKRESU REALIZOWANEGO PRZEDMIOTU, POTWIERDZAJĄCYCH OSIĄGNIĘCIE ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ : 0-6 PKT.,
- KLAROWNOŚĆ OPRACOWANIA TEKSTU – POPRAWNA TERMINOLOGIA: 0-3 PKT.,
- PRAWIDŁOWY UKŁAD OPRACOWANIA : 0-3 PKT.,
- DOBÓR PIŚMIENICTWA POLSKIEGO I ZAGRANICZNEGO : 0-3 PKT.

ZALICZENIE: MAX: 15 PKT - MIN: 9 PKT (60%) ; PONIŻEJ 9 PKT. –BRAK ZALICZENIA

Ocena wystawiana jest wg następujących kryteriów:

- 5,0 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 93-100%
- 4,5 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 85-92%
- 4,0 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 77-84%
- 3,5 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 69-76%
- 3,0 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ NA POZIOMIE 60%-68%
- 2,0 – STUDENT ZALICZYŁ EFEKTY UCZENIA SIĘ PONIŻEJ 60%.

Praktyki zawodowe: Średnia wynikająca z ocen za: zaliczenie z oceną na podstawie zaliczenia wszystkich efektów uczenia się z zakresu umiejętności i postawy, określonych w karcie monitorowania dzienniczka kształcenia praktycznego.

Wskazówki:

- Student po uzgodnieniu daty i godziny realizacji praktyk zawodowych ustala ich odbycie z koordynatorem praktyk zawodowych.
- Praktyki zawodowe prowadzone są w podmiotach leczniczych przez Osoby, pełniące funkcje kierownicze w podsystemie pielęgniarstwa - pielęgniarki naczelne, pielęgniarki przełożone, pielęgniarki oddziałowe/koordynujące.
- Obecność na praktykach zawodowych - 100% (według listy obecności).

Miejsce praktyk zawodowych: podmioty lecznicze posiadające zespoły pielęgniarstwa z kadrą kierowniczą, z którymi URz zawarł stosowne porozumienia.

Dokumentacja niezbędna do zaliczenia: indywidualne, autorskie projekty realizowanych praktyk zawodowych, adnotacja w dzienniczku potwierdzająca odbycie praktyk i zaliczenie efektów uczenia się,

listy obecności.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
GODZINY KONTAKTOWE	
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów:	
ZAJĘCIA TEORETYCZNE (WYKŁADY, ĆWICZENIA, ĆWICZENIA/ CSM)	55
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE/ ZAJĘCIA PRAKTYCZNE/ CSM	
PRAKTYKA ZAWODOWA	20
ĆWICZENIA KLINICZNE	
Godziny kontaktowe poza harmonogramem studiów (udział w konsultacjach, zaliczeniach, egzaminie)	
UDZIAŁ W KONSULTACJACH	5
UDZIAŁ W ZALICZENIACH, EGZAMINIE	5
GODZINY NIEKONTAKTOWE	
WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - SAMOKSZTAŁCENIE	
GODZINY NIEKONTAKTOWE – PRACA WŁASNA STUDENTA (PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ, NAPISANIE REFERATU, PRZYGOTOWANIE DO ZALICZEŃ, EGZAMINU)	50
SUMA GODZIN	135
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	6

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	20
zasady i formy odbywania praktyk	Student ma obowiązek odbycia i zaliczenia wszystkich praktyk. Podstawą organizowania kształcenia praktycznego dla studenta jest umowa/ porozumienie pomiędzy Rektorem Uczelni a Dyrektorem Zakładu Pracy.

	<p>Przebieg realizacji praktyk podlega udokumentowaniu .</p> <p>Nadzór nad przebiegiem realizacji kształcenia praktycznego sprawuje koordynator praktyk.</p>
--	--

7. LITERATURA

Literatura podstawowa

1. Ksykiewicz A. D. (red.): Zarządzanie w pielęgniarstwie – podręcznik dla studentów studiów magisterskich. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa,1, 2021
2. Pietrzak B., Karkowski T. (red.): Zarządzanie personelem pielęgniarstwie w podmiotach leczniczych. Zagadnienia wybrane. Wolters Kluwer, Warszawa 2013
3. Ksykiewicz –Dorota A.(red.): Podstawy organizacji pracy pielęgniarstwie. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2014.
4. Gotkowska A.: Zarządzanie pracownikami w zakładzie opieki zdrowotnej. Prawo ochrony zdrowia w pytaniach i odpowiedziach. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2010.
5. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. 2022, poz. 633 ze zm) .
6. USTAWA z dnia 6 listopada 2008 r. o akredytacji w ochronie zdrowia (Dz.U.2016, poz. 2135 t. j.)
7. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm.)

Literatura uzupełniająca

1. Kautsch M.: Zarządzanie w opiece zdrowotnej. Nowe wyzwania. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2015
2. Walshe K., Smith J.: Zarządzanie w opiece zdrowotnej. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2011
3. M. Dobska, K. Rogoziński: Podstawy zarządzania zakładem opieki zdrowotnej, PWN, Warszawa 2008
4. Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych w poszczególnych rodzajach świadczeń zdrowotnych

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej